

BISKOPPEN OVER KØBENHAVNS STIFT

Nørregade 11 · 1165 København K · Telefon 33 47 65 00 · E-mail: kmkbh@km.dk

Den 4. februar 2015
Løbenr. 3979/15

Kirkeministeriet

Ved brev af 18. december 2014 har Kirkeministeriet anmodet mig om, på biskoppernes vegne, at tilkendegive, hvorvidt en præst i folkekirken, der mener ikke at kunne eller burde foretage en vielse af et par, hvor den ene har foretaget juridisk kønsskifte således, at de pågældendes personnumre viser, at der er tale om et par af forskelligt køn, med henvisning til religiøse grunde vil kunne forvente at blive fritaget for at foretage vielsen.

Kirkeministeriet henvendelse har baggrund i en henvendelse fra en drøftelse i Folketingets Kirkeudvalg, foranlediget af et spørgsmål fra et folketingsmedlem, hvor Kirkeministeren blev bedt om at orientere Kirkeudvalget om præsters pligt til at vie homoseksuelle par og transseksuelle par, herunder også eventuel pligt til at ægtevie par, hvor den ene person har gennemgået juridisk kønsskifte.

Af ægteskabsloven, lov nr. 1096 2014, § 1, fremgår: 'Loven finder anvendelse på ægteskab mellem to personer af forskelligt køn og mellem to personer af samme køn.'

Af ægteskabsloven, § 17, stk.1 fremgår: 'Kirkelig vielse inden for folkekirken foretages af dennes præster. Kirkeministeren fastsætter regler om, hvilke præster i folkekirken, der kan foretage vielser, og i hvilke tilfælde de har pligt hertil.'

Kirkeministeriet har ved bekendtgørelse nr. 547 1969 om vielse inden for folkekirken fastsat hvilke præster, der har beføjelser til at vie inden for folkekirken (§ 4), og i hvilke tilfælde en præst har pligt til at foretage vielse, jf. bekendtgørelsen § 2, stk. 5.

Af bekendtgørelsen § 2, stk. 5, 2. – 5. pkt. fremgår: 'Præsten kan dog nægte at vie en fraskilt. Mener han i øvrigt af religiøse grunde ikke at kunne eller burde foretage en vielse, skal han forelægge biskoppen sagen. Denne afgør da, om præsten bør fritages for at foretage vielsen.'

Af lovbekg. nr. 622 2012, om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning, § 6 følger: 'Ethvert medlem af folkekirken har ret til kirkelig betjening af præsten eller præsterne for den menighed, hvortil medlemmet hører, jf. § 5, hvoraf følger: Folkekirkens medlemmer hører til menigheden i det sogn, hvori de har bopæl, medmindre de ved særlige bestemmelse er henvist til en anden menighed.

Af § 7a følger: 'En præst kan undlade at vie to personer af samme køn.'

Det følger således, at præster ikke har pligt til at vie to personer af samme køn, og at en præst kan nægte at vie en fraskilt.

Mener en præst, at han/hun af andre grunde end disse to, har religiøse grunde til ikke at kunne eller burde foretage en vielse, skal sagen forelægges biskoppen. Biskoppen afgør da, om præsten bør fritages for at foretage vielsen.

Vedrørende det konkrete emne, nyt personnummer til personer, der oplevet sig som tilhørende det andet køn, følger det af lov om De centrale Personregister, lovbekendtgørelse (CPR loven) nr. 5 2013, (ændret ved lov nr. 752 2014, § 3, stk. 6) at: 'Økonomi- og Indenrigsministeriet tildeler efter skriftlig ansøgning nyt personnummer til en person, som oplever sig som tilhørende det andet køn. Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at den pågældende afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.'

Denne nye bestemmelse gør det muligt for transkønnede at opnå juridisk kønsskifte i form af tildeling af nyt personnummer uden krav om kastration eller andre kirurgiske indgreb eller anden form for behandling, f.eks. hormonbehandling.

Af note 8 i Karnov til den pågældende bestemmelse fremgår:

' Bestemmelsen indfører hjemmel til, at personer, som oplever sig som tilhørende det andet køn, kan tildeles nyt personnummer. Det er en betingelse, at der indgives en skriftlig ansøgning til ministeriet, hvoraf det fremgår, at ansøgningen er begrundet i oplevelsen af at tilhøre det andet køn. Det er også en betingelse, at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.

Ansøgningen må ikke være begrundet i andre forhold, så som et ønske om at skifte køn for sjov, som led i en aktion for større ligestilling mellem mænd og kvinder m.v., et forsøg på at sløre sin identitet eller for at opnå kønsrelaterede fordele.

Ansøgningen indgives til ministeriet, som – uden at inddrage andre myndigheder – tildeler ansøgeren et nyt personnummer svarende til det ønskede køn, såfremt ovennævnte betingelser er opfyldt.

Det er ikke muligt at foretage en egentlig efterprøvelse af, om ansøgningen vitterlig er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det modsatte køn. Hvis ministeriet senere bliver opmærksom på, at den afgivne erklæring er urigtig, kan tilladelsen til nyt personnummer ophæves efter de almindelige forvaltningsretlige regler. Konsekvensen heraf vil være, at den pågældende gentildeles det oprindelige personnummer. Urigtige oplysninger i den afgivne erklæring om begrundelsen for ansøgningen kan efter omstændighederne straffes efter [strfl § 163](#).

Ved kravet om en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet sikres, at ønsket om tildeling af nyt personnummer ikke er udtryk for en impulsiv beslutning.

Når den pågældende tidligst 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt har bekræftet sin ansøgning, tildeler ministeriet den pågældende et nyt personnummer i overensstemmelse med det nye køn og orienterer vedkommende herom ved fremsendelse af en registerindsigt i de oplysninger, der er registreret om vedkommende i CPR, herunder såvel det tidligere tildelte personnummer som det nye personnummer.

Når der tildeles et nyt personnummer, vil det oprindelige personnummer blive stående i CPR med en henvisning til det nye nummer. Det gælder i alle tilfælde, hvor der tildeles et nyt personnummer. Det nye nummer vil ligeledes indeholde en henvisning til det oprindelige personnummer. Oplysningerne fra det oprindelige nummer vil blive overført til det nye personnummer, hvorpå nye oplysninger fremover vil blive registreret.'

Det følger således af bemærkninger til loven, at ansøgningen ikke må være begrundet i andre forhold, så som et ønske om at skifte køn for sjov, som led i en aktion for større ligestilling mellem mænd og kvinder m.v., et forsøg på at sløre sin identitet eller for at opnå kønsrelaterede fordele.

Det er således biskoppernes opfattelse, at har man fået myndighedens godkendelse til at skifte personnummer, da er den pågældende at betragte som tilhørende det tilsvarende køn.

Om præsten derefter har mulighed for at nægte at vie den pågældende afhænger således herefter alene af, om den pågældende person er fraskilt, om en person, efter 'juridisk kønsskifte' ønsker at gifte sig med en person tilhørende det samme køn, om den pågældende og dennes kommende ægtefælle er medlem af folkekirken, og at mindst den ene af personerne er medlem af præstens menighed.

Et såkaldt juridisk kønsskifte falder således efter biskoppernes opfattelse, ikke ind under det område, hvor en præst kan have sådanne religiøse anfægtelser ved at skulle foretage en vielse, at biskoppen skal tage stilling til om præsten bør fritages fra at forestå vielsen.

Med venlig hilsen

Peter Skov-Jakobsen

Biskop over Københavns stift

Kopi til biskopperne